

Sarrera

Derrigorrezko hezkuntzaren xedea da pertsonaren garapen integral eta harmoniatsua, alderdi intelektual, afektibo eta sozialetan. Garapen horren funtsezko osagaia hezkuntza linguistiko eta literarioa da: hezkuntza linguistikoa hizkuntza gizarteko jardueraren arlo desberdinetan erabiltzeko gaitasuna izanen da; hezkuntza literarioa, berriz, gure kultur esparruko testu literario garrantzitsuak gaitasunez irakurtzeko behar diren trebetasun eta abilezien multzoa izanen da.

Irakasgai honen xedea da komunikatzeko gaitasuna garatzea. Komunikatzeko gaitasuna da gizarteko esparru desberdinetan modu egokian elkar eragiteko hizkuntzari buruz eduki behar diren ezagutzen eta erabilera-prozeduren multzoa. Jakintza horiek guztiak elkartrukeen lehenbiziko lekuan ageri diren printzipio eta arau sozialei dagozkie, edo testuek gure kulturean dituzten forma konbentzionalei, edo multzo kohesionatu batean testuaren zatiak artikulatzen dituzten prozedurei, edo esanahia duten eta gramatikalki onargarriak diren esakuneak eraikitzeko bidea ematen duten arau lexiko-sintaktikoei, edo arau ortografikoei.

Hezkuntza literarioak alde aurreko ikaskuntza multzo bat behar du, baina berariazko gaitasunak inplikatzeko, komunikazio literarioak berezko dituen ezaugarri batzuei zor zaizkienak, halaber hizkuntzaren erabilera literarioaren konbentzio propioei zor zaizkienak eta, azkenik, testu literarioak testuinguru kulturalarekin dituen erlazioei ere zor zaizkienak.

Komunikatzeko gaitasuna pentsamenduak, sentimenduak eta egitateak, ahoz zein idatziz, adierazteko eta interpretatzeko trebetasuna da, testuinguru sozial eta kulturalen sorta zabal batean - eskola, lana, etxea eta aisia. Lehen hizkuntzan (L1) ondoko ezagutzak, trebetasun edo abileziak eta jarrerak behar dira:

Ezagutzak	<ul style="list-style-type: none"> • Oinarrizko hiztegia, gramatika funtzionala eta estiloa eta hizkuntzaren funtzioak sendo ezagutzea. • Ahozko elkarreragin mota desberdinen (hizketaldiak, elkarrizketak, eztabaidak eta abar) eta ahozko hizkuntzaren estilo eta erregistro desberdinen oinarrizko ezaugarrien kontzientzia. • Komunikazioaren ezaugarri paralinguistikoak ulertzea (ahotsaren ezaugarriak, aurpegierak, keinu eta jarreraren sistemak). • Testu literario mota desberdinen kontzientzia (maitagarrien ipuinak, mitoak, elezaharrak, olerkiak, poesia lirikoa, antzerkia, ipuin laburrak, eleberrak) eta haien ezaugarri nagusien kontzientzia; halaber, testu-ez literarioen motak (curriculum vitae, formularioak, txostenak, editorialak, saioak, hitzaldiak eta abar) eta haien ezaugarri nagusiak. • Idatzizko hizkuntzaren (formala, ez-formala, zientifikoa, kazetaritzakoa, lagunartekoa eta abar) bereizgarriak ulertzea. • Hizkuntzak eta komunikazio moduek denboran zehar eta esparru geografiko, sozial eta komunikatibo desberdinetan duten aldagarritasunaren kontzientzia.
Trebetasunak edo abileziak	<ul style="list-style-type: none"> • Ahoz zein idatziz komunikatzeko trebetasuna, eta mezuak egoera ugaritan eta xede desberdinekin ulertzeko edo ulertarazteko trebetasuna. • Komunikazioak bere baitan hartzen du ahozko mezuak entzuteko eta ulertzeko trebetasuna, komunikazio egoera desberdinetan, eta argi eta zehatz hitz egiteko trebetasuna. Halaber, bere baitan hartzen du zerbait ulertarazteko gauza izan garen kontrolatzeko trebetasuna, bai eta komunikazio ingurune desberdinetan hizketaldi bat hasteko, hizketaldian aritzeko eta hizketaldiari amaiera emateko trebetasuna ere. • Era askotako testuak irakurtzeko eta ulertzeko trebetasuna, estrategia egokiak hartuz irakurketaren helburuaren arabera (informatzeko xedez irakurtzea, ikasteagatik edo plazer hutsarengatik irakurtzea) eta testu motaren arabera. • Era askotako testuak, xede desberdinekin, idazteko trebetasuna, idazteko prozesua kontrolatuz (zirriborrotik hasi eta zuzenketaraino). • Idatzizko informazioa, datuak eta kontzeptuak bilatu, jaso eta prozesatzeko trebetasuna, haiek ikasketetan erabiltzeko eta ezagutzak modu sistematikoan antolatzeko. Entzutean, hitz egitean, irakurtzean eta idaztean, informazio garrantzitsua eta garrantzirik gabekoa bereizteko trebetasuna. • Norberaren argudioak formulatzeko trebetasuna, ahoz nahiz idatziz, konbentzitzeko moduan, kontuan hartuz beste ikuspuntu batzuk, ahoz nahiz idatziz adierazitakoak. • Behar diren abileziak testu konplexuak idatziz nahiz ahoz (hitzaldiak, hizketaldiak, jarraibideak, elkarrizketak, eztabaidak) sortu, aurkeztu edo ulertzeko baliabideak (esate baterako, oharak, eskemak, mapak) erabiltzeko.
Jarretrak	<ul style="list-style-type: none"> • Hizkuntzarekiko jarrera positiboa garatzea, hura norbera eta kultura bera aberasteko balizko iturri bat dela aitortuz. • Beste batzuen iritzia eta argudioak jasotzeko jarrera, aurreiritzirik gabe, eta elkarrizketa kritiko eta eraikitzaileak edukitzeko jarrera. • Jendaurrean hitz egiteko konfiantza. • Adierazpenetan nolakotasun estetiko bat lortzearen ahaleginak egiteko jarrera, hitzen/esaldien zuzenketa tekniko hutsa gaituz. • Literatura baloratzea. • Kulturen arteko komunikazioaren aldeko jarrera positiboa garatzea.

Azaldutakoaren antzera, bigarren hizkuntzen esparruan (L2), **komunikatzeko gaitasuna** da pentsamenduak, sentimenduak eta egitateak ulertzeko, adierazteko eta interpretatzeko gaitasuna, ahoz nahiz idatziz, testuinguru sozialen sorta egoki batean –lana, etxea, aisia, hezkuntza eta prestakuntza– hizkuntza desberdinetan, betiere norberaren desioen eta beharren arabera. Lehen hizkuntzaren (L1) oinarrizko elementu batzuk hartzen ditu, baina hizkuntzen gaitasun mailaren arabera aplikatuko dira:

Ezagutzak	<ul style="list-style-type: none"> • Hiztegiari eta gramatika funtzionalari, intonazioari eta ebakerari dagozkien ezagutzak. • Ahozko elkarreragin mota desberdinen kontzientzia izatea (esate baterako aurrez aurrekoa, telefono bidezko hizketaldiak, elkarrizketak eta abar). • Testu literarioen eta ez-literarioen sorta egokia ezagutzea (esate baterako, ipuin laburrak, olerkiak, egunkari eta aldizkarietako artikulak, web orriak, jarraibideak, gutunak, txosten laburrak eta abar). • Estilo eta erregistro desberdinen ezaugarri nagusiak ulertzea ahozko eta idatzizko hizkuntzan (formala, ez-formala, kazetaritzakoa, lagunartekoa eta abar). • Gizartearen konbentzioen, alderdi kulturalen eta esparru geografiko, sozial eta komunikatibo ezberdinetan hizkuntzak daukan aldagarritasunaren kontzientzia.
Trebetasunak	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikazio egoeren sorta egoki bateko ahozko mezuak (gai ezagunak, interes pertsonalekoak edo eguneroko bizitzari buruzkoak) entzuteko eta ulertzeko trebetasuna. • Gai ezagunei, interes pertsonaleko gaietako edo eguneroko bizitzari buruzko gaietako buruzko elkarrizketak hasteko, mantentzeko eta bukatzeko trebetasuna. • Era askotako gaietako buruzko idatzizko testu ez-espezializatuak irakurtzeko eta ulertzeko trebetasuna; batzuetan, ezagutzen den arlo bateko testu espezializatuak irakurtzeko eta ulertzeko trebetasuna. Xede ezberdineko eta egoera askotako testu mota desberdinak idazteko trebetasuna. • Baliabideak egoki erabiltzea (esate baterako, apunteak, diagramak, mapak) ahozko edo idatzizko testuak ulertzeko edo sortzeko (esate baterako, hizketaldiak, jarraibideak, elkarrizketak, hitzaldiak). • Hizkuntza bat ikasteko jarduera autonomoen aukera egoki batzuk abian jarri eta mantentzeko trebetasuna.
Jarrerak	<ul style="list-style-type: none"> • Desberdintasun kulturekiko sentiberatasuna eta estereotipoen aurkako erresistentzia. • Oro har, hizkuntzekiko (horien barne direla inguruko hizkuntzak, erregioetako hizkuntzak, gutxiengoaren hizkuntzak eta hizkuntza zaharrak, zeinuen hizkuntza eta abar) eta kulturen arteko komunikazioarekiko interesa eta jakin-mina.

Horrenbestez, gaitasun batek gauzatze efektibo eta zehatz batean artikulatzen diren ezagutzen, trebetasunen (egiten jakitea, egiteko trebetasunak ...) eta jarreraren konbinazio bat da. Osagai horien ikuspegi zatikako eta berezituaren aurka, hemen eta orain azpimarratu nahi da aplikazio praktikoetan haiek izan behar duten elkarreragin egokiaren garrantzia.

Informazioaren eta komunikazioaren teknologien bilakaera, garapen eta zabalkunde azkarrak berekin ekarri du sekula ez bezalako areagotzea nazioarteko harremanetan. Gure gizartea, gainera, guztiz sarturik eta konprometiturik dago Europa eraikitzekeko prozesuan, eta hartan, hizkuntza propioak eta hizkuntza komunitarioak ezagutzea gakoa da pertsonen zirkulazio askea eta es-tatu kideen arteko lankidetzak kultural, ekonomiko, tekniko eta zientifikoa bideratzeko. Ikasleak prestatu egin behar ditugu, bada, gero eta nazioartekoagoa eta kulturaren eta hizkuntzaren ar-loan era askotakoa den mundu batean bizitzeko. Beste hizkuntza batzuk ikasteak komunikazioaren eta beste kulturak aintzat hartzearen mugak zabaltzen ditu. Hizkuntza berriak lehendik ezagutzen diren beste hizkuntzak kontrastatzeko eta haien guztien osagaiak eta ezaugarriak hobeki ulertzeko balioko du, bai eta arlo desberdinetan komunikatzeko gaitasuna garatzeko ere. Ezinbestekoa da hizkuntzak balioestea eta aintzat hartzea.

Irakasgai honek oinarritzko gaitasunak barneratzeko egiten duen ekarpena

Irakasgai honetako curriculumak, helmuga gisa duenez hizkuntzaren bitartez giza jardueraren eremu desberdinetan elkarreragiteko gaitasuna garatzea, modu erabakigarrian laguntzen du ikasleek hizkuntza-komunikazioaren gaitasuna osatzen duten alderdi guztiak gara ditzaten. Gainera, hizkuntza jakin bat erabiltzeko trebetasunak eta estrategiak eta hizkuntza behaketaren xedetzat hartzeko gaitasuna, hizkuntza baten bitartez barneratzen diren arren, transferitu egiten dira eta beste hizkuntza batzuen ikasketan aplikatzen dira. Ikaskuntza hau lagungarria da, halaber, hizkuntza erabiltzeko gaitasuna, oro har, handitzeko.

Hitz egiten eta entzuten ikasten da, eta irakurtzen eta idazten, komunikazioko elkarreragine-rako, baina baita ere ezagutza berriak barneratzeko ere: hizkuntza, komunikaziorako tresna bat izateaz gainera, mundua irudikatzen bitarteko bat ere bada, eta pentsamenduaren eta ezagutzaren oinarrian dago. Jakintzak eskuratzeak eta ezagutzak hizkuntzaren bidez eraikitzeak zuzeneko lotura du ikasten ikastea oinarritzko gaitasunarekin. Halaber, hizkuntzari buruz gogoeta egiteko edukiek jakintza kontzeptualen (metahizkuntza gramatikala) eta prozedurazko jakintzen (esakuneak analizatzeko, kontrastatzeko, zabaltzeko eta txikitzeko gaitasuna, mekanismo gramatikal batzuen erabilera kontzientearen bitartez, esakunearen elementu batzuk kendu eta gramatikalki baliokideak diren beste batzuk jartzea, ideia bera adierazteko eskema sintaktiko desberdinak erabiltzea, akatsen diagnosa egin eta haiei konponbidea ematea eta abar) multzo bat bil-tzen dute, eta eduki horiek guztiak barneratzen dira testuak ulertzeko eta sortzeko jardueren bi-tartez, testu horiek berrerabiltzen baitira ikaskuntza linguistikoa optimizatzen, hau da, hizkun-tza ikasten ikasteko.

Bestalde, hizkuntza erabiltzen ikastea da, halaber, arazoak analizatzen eta ebatzen ikastea, pla-nak egitea eta erabakitzeko prozesuei ekitea, zeren eta hizkuntzaren funtzioetako bat geure jar-duera erregulatu eta orientatzea baita. Hori dela eta, hizkuntza gaitasunak barneratzea lagunga-ri suertatzen da ekimen pertsonalean aurrera egiteko eta jardueraren beraren erregulazioan, au-tonomia gero eta gehiagorekin.

Irakasgaiak laguntzen du Informazioaren tratamendua eta gaitasun digitala gaitasunerako ere, zeren eta haren helburuetako bat izaten baita behar desberdinen arabera informazio muntadu-na aurkitu eta hautatzeko ezagutzak eta trebetasunak ematea, bai eta haiek berrerabiltzeko nor-beraren ahozko eta idatzizko testuak sortzerakoan. Informazio horietako asko bilatzeak eta hauta-tzeak eskatuko du, adibidez, liburutegiak egoki erabiltzea edo Internet erabiltzea, eta bilaketa ho-riek gidaritzarekin egitea gaitasun digitala garatzeko bitarteko bat izanen da. Horretan laguntzen du, halaber, testuak osatzeari begira euskarri elektronikoak erabiltzeko aukera curriculumean sar-turik egoteak, hartara eraginkortasun handiagorekin heltzen ahal baitzaie idazteko prozesuan eragina duten eragiketa batzuei (plangintza, testua idaztea, berrikustea ...); izan ere, eragiketa horiek arlo honetako oinarritzko edukietan sartzen dira. Halaber, gaitasun hori garatzeko lagun-garria izan daiteke irakasgai horretan komunikabide digital berriak erabiltzea, zeren eta idazketa-ren eta ezagutzen lankidetzazko erabilera inplikatzeko baitute.

Hizkuntzaren ikaskuntzak, komunikazio-gaitasunaren garapen gisa harturik, modu erabakigarrian laguntzen du gaitasun soziala eta herritartasuna garatzen, ulerturik gaitasun hori bizikidetasunerako, errespeturako eta pertsonen elkar ulertzeko gaitasunen eta trebetasunen multzoa dela. Izan ere, hizkuntza ikastea gainerakoekin komunikatzen, haiek transmititzen dutena ulertzen eta beste errealitate batzuetara hurbiltzen ikastea da. Bestalde, hezkuntza linguistikoak gaitasun horrekin estu lotutako osagai bat dauka: hizkuntzaren erabileren aniztasunaren eta hizkuntzen aniztasunaren konstatazioa, eta baloratzea hizkuntza guztiek balio bera dutela komunikazio eta irudikapen funtzioak betetzeko. Irakasgai honen bidez gaitasun honetan ere laguntzen da, hizkuntzak munduaren aurreiritzi eta irudi estereotipatuak nola transmititzen eta zehatzen dituen analizatzen den neurrian, hizkuntzaren erabilera baztertzailak errotik kentzen laguntzeko xedez.

Irakasgai honen barruan, obra literarioen irakurketak, interpretazioak eta baloratzeak modu nabarmenean laguntzen dute gaitasun artistikoa eta kulturala garatzen, ulerturik gaitasun hori hurbilketa bat dela ondare literarioa eta gizakiaren funtsezko kezken adierazpide diren gai batzuetara. Ekarpen hori garrantzitsuagoa izanen da agerpen literarioak aintzat hartze hori beste agerkari artistiko batzuekin –musika, pintura edo zinema, esate baterako– erlazionatzen den neurrian. Gaitasun honetan laguntzen da, halaber, ahaleginak eginez literaturaren mundu sozialak (egileak, kritikariak, liburuetarako sarbidea, liburu dendak, katalogoak edo gai literarioek prentsan duten presentzia) ikaslearendako zentzua eduki dezan.

Hizkuntzen tratamendu integratua

Trebetasun linguistikoek ez dute isolaturik funtzionatzen, elkar integratzen baitute eta elkarrekiko lotura baitute; desberdinak dira, baina batera dihardute komunikazioa lortzeko. Hori dela eta, gaitasun horien irakaskuntzak ere integratua izan behar du. Ulertzeko eta adierazteko gaitasunen garapenak ere orekatua izan behar du. Kontuan izan behar da komunikatzeko gaitasuna oinarrizko trebetasun linguistikoaren batuketa dela, eta ez soilik trebetasun horien menperatze isolatua. Trebetasunen integrazioa ezinbestekoa da; batetik, hizkuntzen tratamenduaren aurretikoa da, eta, bestetik, tratamenduak irauten duen bitartean gauzatzen da.

Hizkuntza irudikatze eta komunikatzeko, sozializatzeko eta ikasteko bitarteko nagusia da; hori dela eta, ikaslearen prestakuntza integralaren gakoa da. Curriculumeko arlo guztiek hitzezko gaitasunen garapenean hartzen dute parte, eta guztiek eragina dute oinarrizko gaitasun linguistikoaren hobekuntzan. Horren guztiaren osagarri gisa eta horrekin bat etorritik, irakasgai linguistikoek ikasleak laguntzen eta prestatzen dituzte lanerako eta ikasketarako teknikak garatzeko (oharrak hartu, eskemak, mapa semantikoak, laburpenak, azalpenak, argudiatu eta abar), eta teknika horiek ezinbestekoak dira arlo guztietan. Gainera, hizkuntzaren ikaskuntzak are esanahi handiagoa hartzen du arlo desberdinetako curriculum edukiak ikasteko bide bihurtzen baldin bada.

Nafarroako curriculumean hizkuntza desberdinak egoteak beharrezkoago egiten du haien arteko lan koordinatua eta integratua egitea, zeren eta hizkuntzak ez baitira era independentean garatzen gizabanakoan. Gaitasun linguistikoak aukera ematen du hizkuntzen arteko konparazioa eta alderaketa egiteko eta haien arteko eragina gerta dadin. Hizkuntza baten ezaguera hobetzeak hobekuntzak dakarzkie besteei; hizkuntza bakoitzean ikasten denak kontzientzia metalinguis-

tikoa handitzen du, eta ikaslearen garapen kognitiboa susta dezake. Ikasketa batzuk (ezagutzak, prozedurak, estrategiak) hizkuntza batean ikasi eta besteetara aldatzen ahal dira. Transferentzia horrek curriculum esparru bat eta hura sustatuko duen irakaslan bat behar ditu.

Gainera, kontuan hartu behar da hizkuntzek curriculumean hartzen duten papera desberdina dela hizkuntza ereduaren arabera (G, A edo D eredu), eta aintzat hartu behar da zein den ikasleak horietako bakoitzean duen hasierako gaitasuna eta gaitasun erreala. Bestalde, hizkuntzen erabilerak akademikoari dagokionez, lehen eta bigarren hizkuntzei buruz hitz egin daiteke (eta gerta daiteke Europar Batasuneko beste hizkuntza batzuk sartzea lehen hezkuntzako azken zikloan edo bigarren hezkuntzako aukerako irakasgai gisa; horiek, ikuspuntu akademikotik, hirugarren hizkuntza gisa hartu beharko lirateke). Lehen hizkuntzak xede du helburu konplexuagoak lortzea, metalinguistikoak horien barne direla -hizkuntzari buruzko gogoetari, lan komunikatiboei eta abarri buruzkoak- eta eskola ordu gehiago dauzka. Beste hizkuntzek ikuspegi berriak gehitzen dizkiete lehen hizkuntzei, baina haietan lan errazagoak egiten dira, eta lehen hizkuntzan erakutsitako oinarriko prozesu eta estrategien praktikak zabaltzeko aukera ematen dute. Bestalde, ikasleen gaitasun linguistikoari dagokionez, ikasteko egoera ugari gerta daitezke (ama hizkuntzaz beste batean eskolatzen diren ikasleak, murgiltze eruedetan daudenak, hezkuntza premia bereziak dituztenak ...), eta haietarako berariazko proposamen didaktikoak beharko dira.

Hizkuntzen tratamendu integratuak metodologia bateratua eskatzen du. Koordinazioa are beharrezkoago egiten da ikastetxeen errealitate eleanitza ikusita, eta errealitate hori gero eta nabarmenagoa da beste hizkuntza batzuk dituzten ikasleen etorrerarekin eta Europar Batasuneko hizkuntzak gero eta lehenago sartzearekin. Horretarako, ezinbestekoa da hizkuntzetako irakasleen koordinazioa.

Izan ere, curriculum integratuak honakoak bideratuko ditu: ikaskuntzen elkarren osagarritasuna, hizkuntza bakoitzaren berariazko alderdi linguistikoei buruzko kontraste lana eta hizkuntza batean ikasitakoa besteetara transferitzeko eta haietan aplikatzeko eta orokortzeko lana. Horrenbestez, eduki asko (ezagutzak, prozedurak, estrategiak, jarrerak) eta ikuspegi metodologikoa berdinak dira curriculumeko hizkuntza guztietan.

Ikastetxeak eskolako hizkuntza guztiekiko –hizkuntza akademikoak nahiz girokoak izan– jarrera positiboa sustatu behar du, eta sustatu behar du, halaber, hizkuntzak hezkuntza lanaren berezko esparruetan erabil daitezzen, bai ikasgela barruan (hizkuntzak irakasteko gelak, ikasle taldeak, hizkuntzen erregistroen aniztasuna ...), bai ikastetxean (hizkuntzen presentzia eskolako paisaian, patioko jardueretan, jarduera osagarrietan eta eskolaz kanpokoetan, familiekiko elkarreragina ...). Ingurunean ikasitakoa orokortzea eta erabiltzea bultzatu behar da, bai eta etapa eta ikastetxe desberdinen arteko koordinazioa ere.

Integrazioak bidea emanen du kontraesanak eta beharrik gabeko errepikapenak saihesteko, bai eta oharkabeko hutsuneak betetzeko ere. Bestelako onurak ere baditu: hizkuntza batean ikasitakoak besteetan duen oihartzuna; ezagutzen, prozesuen eta estrategien transferentzia edo indartzea; lan oinarrikoenak eta beharrezkoenak gehiago praktikatzeko; aukera ematen du beste hizkuntza batzuetan eta beste hizkuntza batzuetatik abiatuta prozesu bat gauzatzeko moduari buruzko ikuspegi kontrastatua izateko, eta hizkuntza bakoitzak nola funtzionatzen duen ikusteko.

Erreferentziako Esparru Europar Bateratua (EEEB) eta Hizkuntzen Portfolio Europarra (HPE)

Azken hamarkadetan, Europako Kontseiluak ikerketa bat egin du berrogeita bat estatu kideetako linguistika aplikatuko eta pedagogiako adituekin. Lan horri esker, orain hizkuntzen irakaskuntzaren eta ikaskuntzaren helburuak eta metodologia, programen lanketa eta hizkuntza desberdinen ebaluazio irizpideak definitzen dituen oinarri bateratu bat dago.

EEEBak eta HPEak hizkuntzak ikasteko eta hiztunaren gaitasuna baloratzeko jarraibideak ezartzen ditu. Esparruak hizkuntza jakin bateko gaitasun komunikatiboaren garapenaren mailak definitzen ditu, esparru jakin bateko komunikazio helburu zehatz bat lortzeko egin beharrekoak gauzatzeko ikasleak behar duen gaitasunaren arabera. Agiri hori hizkuntza curriculumetarako gako-erreferentzia da.

Hizkuntzen Portfolio Europarra (HPE) irakaskuntza-ikaskuntza prozesurako laguntza-tresna bat da. Agiri pertsonal bat da, norberaren ikaskuntza, aurrerabidea eta ebaluazioa analizatzen laguntzen duena.

Eduki multzoak

Edukiak multzotan banatzeak ez du nahitaez adierazi nahi haien ordenatze sekuentzial edo hierarkikoa; izan ere, hizkuntzak ikasteari begira orokorrean onartzen den banaketa bat da, komunikatzeko trebetasunekin lotura zuzena duena. Eskuratu beharreko gaitasunaren konplexutasuna ere erakusten du.

Hizkuntzaren erabilerak lehentasun bat izan behar du edukiak ikasi eta barneratzeko. Ikasgelako jarduerak komunikazio irizpideekin eta irizpide didaktikoekin hautatu eta gauzatu behar dira. Testuen produkzio gidatua –ahozko nahiz idatzizko testuak izan–, ereduak aurkeztuz edo analizatuz eta haien sormenezko imitazioa eginez edo haiek eraldatuz egindakoa, horrela xede eta egoera ezberdinei egokitzeko, baliabide eraginkorra izanen da trebetasunak (ahozko eta idatzizko adierazpena eta ulermena) integratzeko eta hizkuntzen tratamendu integratua lortzeko.

Testu mota desberdinak landuko dira, ahoz nahiz idatziz, etapa osoan zehar. Helburua izanen da ikasleek ikastetxean eta gizartean topatzen dituzten askotariko testu eta lanak hartzea. Curriculumeko beste hizkuntza batzuetan ikasitako testu-generoak berreskuratuko dira, eta lehendik landutako alderdiak sakonduko dira, bereziki gogoetari, komunikatzeko asmoari, diskurtsoaren elementuei eta gogoeta gramatikalaren alderdiei dagokienez.

Testuen tipologiari eta hizkuntza garatzen den testuinguruari dagokienez, ontzat ematen da ikasgelako komunikazio truke arruntak behin eta berriz agertuko direla hezkuntzaren etapa guztietan zehar: hizketaldiak, simulazioak, jarraibideak, galde-erantzunak, iruzkinak, gertakariei buruzko kontaerak. Lehen hizkuntzetan ematen den testu-tipologia, bigarrenetan ere aplikatuko da, baina irismen eta maila oinarrizkoago batez.

Edukien multzo bakoitzean, **trebetasunen eta estrategien** atala sartu da, eta hartan aurretik agertzen diren edukien hautapena garatuko da. Atal horrek ikasgelako jardueren plangintza erraztu eta zehaztu nahi du. Estrategiak irakatsi eta ikasi egiten direnez, lehentasuna eman behar zaio ikasleek hizkuntza desberdinetan egoera askotariko eta desberdinetara transferitu ditzaketen prozedura orokorrak garatu eta erabiltzeari. Estrategiak ez daude antolatuz ez kronologikoki, ez garrantziaren arabera hurrenkeran ere.

Edukiak bost multzotan banatu dira:

1. multzoa. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea.
2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea.
3. multzoa. Hezkuntza literarioa (L1) Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia (L2)
4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera.
5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta.

Trebetasun linguistikoei dagozkien eduki multzoak –ulertzea eta hitz egitea eta irakurtzea eta idaztea– bereizirik ageri dira curriculumean diskurtso mota bakoitzaren oinarriko alderdiak berriaz landu ahal izateko. Hala eta guztiz ere, ahozko erabilerak eta idatzizko erabilerak alderdi asko dituzte batera (aldez aurretik ezarritako gaia, edukiaren plangintza, sintaxia eta hiztegia, arau estandar bati lotuta egotea ...), eta komunikazio egoera ugaritan erabilera bat baino gehiago konbinatzen dira, bi ikaskuntzak lotzeko eta bie elkar sendotzeko aukera emanez.

Ahozko erabilera ez-formalak –harreman ohikoa eta familiarra duten hizlarien arteko erabilera espontaneoak– bidea ematen du ondokoekin ohitzeko: elkartrukea gidatzen duten arau sozio-komunitarioekin, erregistro desberdinekin eta tokiko hizkerekin, hiztunek behar bezalako komunikazioa lortzeko eta estereotipoak eta aurreiritziak ezagutu eta kritikatzeko jokoan jartzen dituzten estrategiekin.

Trebetasun linguistiko horien ikaskuntza hizkuntzaren erabileraren esparru batzuetan garatzen da: esparru akademikoan, pertsonen arteko eta erakundeekiko harremanen esparruan eta komunikabideen eta informazioaren teknologien eremuan. Hizkuntza erabiltzeko egoera desberdinetan trebetasun linguistiko jakin batzuetara jotzen da, zeren eta testuen –ahozkoak eta idatzizkoak– ulermenak eta osaketak berriazko trebetasun eta estrategiak behar baitituzte, komunikatzeko elkartruke motaren, elkartruke hori gertatzen den testuinguru sozialaren eta erabiltzen den testu motaren arabera.

Multzo horiek derrigorrezko hezkuntzan zehar ikasteko, maila batzuk ezarri dira, diskurtso-praktikek ikasleen esperientzia linguistiko eta kulturalarekiko duten hurbiltasunaren arabera, testuen barneko antolamenduak duen konplexutasunaren arabera eta esleitutako lanen zaitasunaren arabera.

Testu literarioak irakurtzeko eta interpretatzeko –3. multzoa– berriazko ikaskuntza batzuk behar dira; horiek lehen hezkuntzan hasiko dira lantzen, errezitatzeekin, joko erretorikoekin,

ahozko literaturako testuak entzutearekin edo dramatizazioekin. Horrela, lehen hurbilketa bat eginen da oinarriko konbentzio literarioetara eta obren eta haien testuinguru historikoaren arteko erlazioetara. Horrekin guztiarekin batera, irakurketaren plazerezko esperientziak eta testu literarioak birsortzea bideratuko dira. Hezkuntza literarioaren orientazio horrek jarraipena izanen du derrigorrezko bigarren hezkuntzan; orduan irakurtzeko azturak finkatuko dira, irakurketaren eta testu-birsorkuntzaren esparruetan izandako esperientziak ugalduko dira, eta konbentzio literarioei buruzko behaketa eta obren eta horien testuinguru historikoen arteko erlazioa sistematizatuko dira.

Bigarren hizkuntzetan, 3. multzoa *–Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia–* lagungarri gertatzen da ikasleek ezagutu ditzaten kasuko hizkuntza hitz egiten den gizartearen ohiturak, harreman sozial motak eta berezitasunak; azken batean, beraienaz bestelako bizimoduak. Ezagutza horrek tolerantzia eta elkarren onartzea sustatzen du, beste errealitate sozial eta kultural batzuk ezagutzeko interesa areagotzen du eta kulturen arteko komunikazioa errazten du.

Bigarren hizkuntzetan, trebetasun linguistikoen multzoetan ageri da hezkuntza literarioa, hain zuzen ere testuen, trebetasun nahiz estrategien eta eduki kulturalen bitartez.

4. multzoak *–hizkuntzaren ezaguera–* eduki linguistikoak eta kontzeptu eta terminologia gramatikal batzuen barneratzea integratzen ditu. Multzo hau egotearen arrazoa da trebetasun linguistikoak eta komunikatzekoak barneratzeak berarekin dakarrela hizkuntzaren alderdi desberdinen gogoetazko erabilera: arau gramatikal eta ortografikoak; testuari kohesioa ematen laguntzen duten osagai morfosintaktikoak; eduki bera adierazteko erabil daitezkeen aukera sintaktiko desberdinak; hitzak osatzeko tresnak; dialektoak, erregistroak eta erabilera sozialak determinatzen dituzten faktoreak, eta abar.

Eduki linguistikoen irakaskuntza testuingurua emanez gauzatu behar da, hau da, modu praktikoa, zeren eta horrekin ikasleen trebetasunak eta produkzioak hobetu nahi baitira.

5. multzoan *–Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta–* bilatzen da ikasleak ikasteko eta lan egiteko estilo pertsonal eta eraginkorra garatzea, estrategiak etengabe hobetzen joateko. Kontua da ikasleek gero eta hobeki jakitea nola eta noiz ikasten eta lan egiten duten gehiago. Halaber, lan egiteko eta ikasteko moduari buruzko gogoeta testuinguru batekin garatu behar da, gainerako eduki multzoetan aipaturiko lan eta jarduerekin lotura estua gordez.

OHAR gehigarria, hirugarren hizkuntzak (L3): atzerriko bigarren hizkuntza sartzen deenean, lehen hezkuntzan nahiz derrigorrezko bigarren hezkuntzan, hizkuntza horren edukiak kasuan kasuko etapako lehen mailetan bigarren hizkuntzarako ezarritakoak izanen dira, ikasleen ezaugarrien eta gaitasun linguistiko orokorraren arabera egin beharreko egokitzapenekin.

Bigarren atzerriko hizkuntza: Alemana (L3)

Sarreran esaten den bezala, hirugarren hizkuntzen (L3) kasuan, antzeko helburu eta metodologiak erabiliko dira, lan sistema bertsua izanen da eta ebaluazio irizpideak ere parekoak izanen dira. Hala eta guztiz ere, haie-tan lan errazagoak egingen dira eta lortu beharreko emaitzak ere apalagoak izanen dira, funtsean curriculumean ordu gutxiago erabiliko direlako. Hizkuntza edukiak berariazkoak dira, eta bigarren hizkuntzarako (L2) ezarri-takoetatik abiatuz diseinatu dira.

Helburuak.

Eta honetan, atzerriko hizkuntza irakasgaiaren irakaskuntzak honako gaitasunak garatzea izanen du hel-buru:

1. Ahozko testu argietako eta hizkuntza estandarra erabiltzen den komunikazio egoera desberdinetako infor-mazio orokorra eta berariazkoa entzun eta ulertzea, errespetuzko eta lankidetzazko jarrera hartuz.
2. Ahoz hitz egitea eta elkarreraginean jardutea komunikazioko ohiko egoeretan, modu ulergarri eta egokian eta autonomia handi samarrarekin: esperientziak, gertaerak, desioak eta asmoak deskribatzea, eta iritziak laburki justifikatzea edo planak azaltzea.
3. Ikasleen gaitasunetarako eta interesetarako egokia den maila bateko idatzizko testu mota desberdinak uler-tzea, informazio orokorra eta berariazkoa ateratzeko, eta irakurketa gozamenerako eta norberaren abe-rastasunerako iturri gisa erabiltzea.
4. Testu errazak idaztea helburu desberdinekin, era askotako gai ezagunei edo interes pertsonaleko gaiei buruz, kohesioa eta koherentzia lortzeko behar diren baliabideak erabiliz.
5. Hizkuntzaren oinarriko elementuak -esate baterako, fonetika, lexikoa, egiturak eta funtzioak- modu go-goetatsuan eta zuzentasunez erabiltzea, komunikazioaren testuinguru errealetan.
6. Ikasteko estrategiak eta eskura dauden bide guztiak (liburutegiak, informazioaren eta komunikazioaren te-knologiak eta abar) erabiltzea ahozko eta idatzizko informazioa lortu, hautatu eta aurkezteko.
7. Hizkuntza aintzat hartzea informazioa eskuratzeko tresna gisa eta era guztietako edukiak ikasteko erre-minta gisa, eta ikasleak elkarreraginean jarduten dueneko erkidegoko hizkuntza gisa.
8. Hizkuntza baloratzea, jatorri, hizkuntza eta kultura desberdinetako pertsonen arteko komunikazioa eta elkar ulertzea bideratzeko, era guztietako bazterkeriak eta estereotipo linguistikoak saihestuz.
9. Norberaren ikasteko prozesuei buruz gogoeta egitea eta beste hizkuntza batzuetan barneraturiko komu-nikazio ezagutza eta estrategiak kasuko hizkuntza ikasteko transferitzea.
10. Atzerriko hizkuntzaren dimentsio soziokulturala ezagutu eta lantzea.

Edukiak

1. multzoa. Komunikatzeko trebetasunak: Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea

Ziklo bakoitzerako proposatzen den testu tipologiak eskatzen du aldez aurretik dedikazio sakonagoa eta jarraituagoa –L1ean lanari jarraipena emanen zaio– izatea aipatu testu motak lantzeko.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jarduerekin lotura duten elkarrizketa eta azalpen laburrak entzun eta ulertzea: jarraibideak, galdera, iruzkinak, deskribapenak eta narrazio laburrak. Entzuten denaren eduki orokorra iragartzea, hitzeko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin. Ahozko testuetan eguneroko gaiak eta iragartzeko modukoak diren gaiak buruzko berariazko informazioa lortzea. zenbakiak, prezioak, ordutegiak, izenak edo lekuak, euskarri desberdinetan aurkeztuak. Ahozko mezuak ulertzeko oinarriko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> Ziklo bakoitzerako proposatzen den testu tipologiak eskatzen du aldez aurretik dedikazio sakonagoa eta jarraituagoa –L1ean lanari jarraipena emanen zaio– izatea aipatu testu motak lantzeko. Ikasgelako ohiko jarduerari buruz azaldutako ahozko mezuak entzun eta ulertzea. Eguneroko gaiak eta era askotako komunikabideetatik heldu eta iragartzeko modukoak diren gaiak buruzko elkarrizketetan eta ahozko testuetan informazio orokorra eta berariazkoa lortzea, hitzeko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin.
<ul style="list-style-type: none"> Ahozko testu laburrak sortzea, egitura logiko batekin eta arauaren arabera izan nahi duen ebakerekin, betiere eskema baten edo aldez aurretik prestatutako materialen laguntzarekin. Besteekin ahoz komunikatzea, egitura nahikoa errazekin, eguneroko bizitzako gaietatik hurbil dauden alderdiei buruz: kirolak, aisia, zaletasunak, bidaiak musika, harreman pertsonalak ... Elkarrizketa labur eta kontrolatuetan parte hartzea ikasgelan bertan, bai eta norberaren bizipen eta interesekin loturiko egoeren simulazioetan ere. Irakasleak eta ikasleek ikasgelako jardueretan eskatutako informazioetarako egokiak diren erantzunak erabiltzea. Komunikazioan etenak gainditzeko estrategiak garatzea, hitzeko eta hitzez besteko elementuak erabiliz gauzak ahoz adierazteko, bikoteka edo taldea eginiko jardueretan. 	<ul style="list-style-type: none"> Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak erabiltzea, gako hitzak identifikatzea. Ahozko testu labur eta koherenteak sortzea norberaren intereseko gaiak buruz, ebakera egokiarekin. Ikasgela barruko elkarrizketetan eta simulazioetan bikoteka edo taldea parte hartzea, modu erdi kontrolatuan, komunikazioa lortzeko behar den ebakera eta intonazioa erabiliz. Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun egokiak lortzea. Komunikazioko etenak gainditzeko estrategiak garatzea, hitzez besteko elementuak erabiliz eta hitzeko elementuez gero eta gehiago baliatuz.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskribapenak: lekuak, gauzak, pertsonak. Narrazio testuak: eguneroko bizipenak. Elkarrizketak: bizipen eta interes pertsonalekin lotutakoak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Publizitate testuak. Argudiozko testuak (elkarrizketa). Narrazio testuak (albistea, kronika, narrazioa).

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Testuinguru erreala eta simulatuetan jarraibideak ulertzea. • Gai zehatz eta ezagunei buruzko aurreko mezuetatik informazio orokorra eta berariazkoa entzutea eta ulertzea. • Ikus-entzunezkoek emandako mezu errazak entzun eta ulertzea; mezu oso hautatuak edo egokituak izanzen dira. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko aldeko aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren asmoa identifikatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ziklo bakoitzerako proposatzen den testu tipologiak eskatzen du aldeko aurretik dedikazio sakonagoa eta jarraituagoa -L1ean lanari jarraipena emanen zaio- izatea aipatu testu motak lantzeko. • Gai ezagunei buruzko hizketaldi errazen, argitasunez eta modu antolatuan emandakoen, esanahi orokorra eta berariazkoa ulertzea. • Informazio pertsonala ulertzea, modu espontaneoan elkarreaginean jarduteko. • Ikus-entzunezko hedabideek hizkuntza argi eta soilean emititutako programak oro har ulertzea, eta haien datu garrantzitsuenak ere ulertzea. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko aldeko aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren jarrera eta asmoa identifikatzea.
<ul style="list-style-type: none"> • Bizipen eta gertaerei buruzko deskribapenak eta narrazio laburrak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gaien buruzko elkarrizketa eta simulaziotan parte hartzea. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneoak ematea. • Elkarrizketaren konbentzio ohikoenak eta propioak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, komunikazio lan simulatuetan. • Elkarreraginean sorturiko zailtasunak gainditzeko komunikazio estrategiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea. • Komunikazio estrategiak erabiltzea komunikazioan gertatzen diren etenak gainditzeko eta komunikazioko elkartrukeei hasiera eta amaiera emateko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bizipen eta gertaerei buruzko deskribapenak eta narrazio laburrak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gaien buruzko elkarrizketa eta simulaziotan aktiboki parte hartzea. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneo eta zehatzak erabiltzea. • Elkarrizketaren berezko konbentzioak erabiltzea, jarduera simulatuetan. • Komunikatzeko estrategiak autonomiaz erabiltzea, elkarreaginari hasiera emateko, eusteko eta amaiera emateko.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narrazio testuak: kazetaritzakoak (erreportajea, elkarrizketak, albistei buruzko artikulak). • Azalpen testuak (definizioa, azalpena, laburpena) 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iruzkin txikiak egitea, arrazoiak eta ikuspuntuak ematea. • Azalpen testuak (azalpena, definizioa). • Jarraibideak emateko testuak (arauak, jarraibideak).

DBH1	DBH2
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko mezuak ulertzeko oinarrizko estrategiak erabiltzea (entzun aurretik, entzun bitartean eta entzun ondoren). Hitzeko eta hitzez besteko testuingurua (tonua, ilustrazioak) eta aldez aurreko ezagutzak erabiltzea mezuak ulertzeko. Berariazko informazioari buruzko galderi erantzutea (egitateak, pertsonaiak, lekua, denbora eta abar). 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozkoaren ulermeneko estrategiak era sistematikagoan aplikatzea. Iragarpenean asmatzea bideratzen duten baldintzak (aldez aurreko datuak, testuak egiteko esperientzia, esperientzia kulturala eta abar). Ahozko testu baten igorlearen asmoa eta xedea aurkitzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Tonua identifikatzea. Ondorioak ateratzea (justifikatzea). Ahozko testu baten informazio berariazkoari buruzko galdera laburrei erantzuten jakitea (zuzenak, interferentziak eta abar). Gakoak, deskribapena, argudioak eta abar.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jardueretan aktiboki esku hartzea eta parte hartzea, galderak eginez eta gustuak eta preferentziak oinarrizko modu batean adieraziz. Elkarrizketaren dinamika ezagutzea, batez ere parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Haietan parte hartzea. Rol-jokoetan parte hartu ahal izatea, ematen zaizkien jarraibideei jarraituz, eta haiek hizkuntza egokian aurkeztuz. Erantzunak galderi egokitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikasleek taldeka, bikoteka eta abar prestatuko dituzte lanak L2 hizkuntzan. Ezinbestekoa da ikasgelan hizkuntza horren bidez komunikatzea, ikasgelatik kanpo L2rekin izanen duten harreman eskasa dela eta. Elkarrizketaren dinamika ezagutzea, batez ere parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Haietan ekimenez parte hartzea, inprobisatuz ... Rol-jokoetan parte hartu ahal izatea, ematen zaizkien jarraibideei (funtzioak, erregistroak eta abar) jarraituz, eta haiek hizkuntza egokian aurkeztuz.
<ul style="list-style-type: none"> Ahozko autozuzenketa erabiltzea. 	<p>Ahozko aurkezpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko aurkezpen labur bat prestatu eta egitea, intereseko topiko bati buruz; aldez aurretik prestaturiko eskema baten eta material osagarrien laguntzarekin emanen dute, eta ondoren entzuleen galderak izanen dira. <ul style="list-style-type: none"> Honakoak zainduz: Edukiaren egituratzea: Motibazioa, entzuleen interesari eustea.

DBH3	DBH4
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskurtso ez oso luzeak ulertzea, gaia nahikoa ezaguna denean eta diskurtsoaren garapena berariazko markagailuekin erraztuta. 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskurtso luzeak ulertzea, gaia nahikoa ezaguna denean eta diskurtsoaren garapena berariazko markagailuekin erraztuta. • Diskurtsoaren edo hizkuntzaren baliabideen egituratze desegokiaz jabetzea. • Igorlearen asmoa (heziketa ematea, dibertitzea ...), gaia edo ideia orokorra aurkitzea. Egitateak eta iritziak bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egoki esku hartzea, baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistikoak erabiliz. Gai izatea esaldiak osatzeko, gauzak aurkezteko beste hautabide batzuk erabiltzeko eta abar, komunikazio funtzio -azaltzaileak- ezberdinei buruz eta abar. • Esku-hartzeak egoki hasten, mantentzen eta bukatzen ditu, hitz egiteko txanda eraginkortasunez erabiliz. Gainerakoei entzuten die, eta errespetatu egiten ditu. • Esaten duena eta hori adierazteko bideak egoeren eta mintzakideen arabera egokitzen ditu, eta badaki hizkuntzaren erregistroak interpretatzen. • Ikasleak badaki elkarrizketan gertatzen diren aldaketei egokitzen. Esan nahi duenaren formulazioa aldatzen du, behar denean. Enfasi egokia ematen du, une egokian. • Lagunarteko eztabaidetan parte hartu ahal izatea: eztabaidatzea, argudiatzea, arrazoiak ematea, beste esku-hartze batzuk baloratzea, haiek laburtzea, ondorioak ateratzea eta abar. • Elkarrizketan eraginkortasunez dihardu besteekin elkarreaginean, eta blokeo egoerak gainditzen saiatzen da. • Badaki baloratzen elkarrizketa nola garatu den, gaia enuntziatzen badaki, eta ideia nagusien laburpena egiten, eta mintzakide desberdinen esku-hartzeak eta ekarpenak baloratzen. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egoki esku hartzea, baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistikoak erabiliz. Gai izatea esaldiak osatzeko, gauzak aurkezteko beste hautabide batzuk erabiltzeko eta abar, komunikazio funtzio ezberdinei buruz.
<p>Ahozko aurkezpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minutu batzuetako ahozko aurkezpen bat prestatu eta egitea, intereseko topiko bati buruz; alde zuretik prestaturiko eskema baten eta material osagarrien laguntzarekin emanen dute, eta ondoren so-lasaldi laburra izanen da. Honakoak zainduz: Edukiaren egituratzea: Motibazioa, entzuleen interesari eustea. Azalpenak antolatzekeko modu desberdinak: Konparazioa, lekuaren antolamendua, unitatea-atalak. 	<p>Ahozko aurkezpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Badaki ikaskideei hezkuntzaren esparruan zuzendutako ahozko aurkezpenaren oinarriko estrategiak aplikatzen. Helburua azaltzailea edo argudioak ematekoa izan daiteke. Arazo edo egoera jakin bati buruzko jarrerak. Bere ikuspuntuei eusten die eta haiei buruzko argudioak ematen ditu (arrazoiak, datuak ...). Diskurtsoari egoki ematen dio hasiera, egoki eusten dio eta egoki bukatzen du; informazioaren progresioa kontrolatzen du; diskurtsoaren markatzaileak zuzen erabiltzen ditu. Esaten dena eta hura adierazteko bitartekoak unearren eta entzuleen arabera egokitzen ditu, entzuleen arretari eusten saiatuz (enfasia, bolumena, tonua, entzuleen igurikapenak piztea: galderak, datu interesgarriak, humorea, ikusizko laguntzak ...). Bere aurkezpena baloratzen badaki, objektibotasunez, grabaketa baten bitartez edo bukatu ondoren, eta irakaslearen laguntzarekin forma eta edukia hobetzeko balizko moduak deskubritzen ahal ditu.

2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> Lanak egoki ebazteko oinarriko jarraibideak ulertzea. Testu mota batzuen informazio orokorra ulertzea eta berariazko informazioak identifikatzea; testuak erdi jatorrizkoak nahiz egokituak izaten ahalko dira, eta paperean nahiz euskarri digitalean egoten ahalko dira; adinaren arabera egokitu eta curriculumeko beste arlo batzuetako edukiekin lotutako gaietarako buruzkoak izan dira. Irakurriaren ulermenaren oinarriko estrategiak erabiltzea: testu baten gaia ikusizko testuinguruaren bidez identifikatzea; gaiari buruzko alde aurreko ezagutzak erabiltzea; esanahiak testuinguruaren arabera eta ikusizko elementuen bitartez inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz. 	<ul style="list-style-type: none"> Testu errazak irakurri aurretik eta irakurri bitartean edukia iragaritzea. Testu mota batzuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon, erdi jatorrizkoak nahiz egokituak izan, gai ezagunei buruzkoak nahiz curriculumeko beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak izan. Testu luzeagoak autonomiaz irakurtzeko ekimena. Irakurriaren ulermenaren estrategiak erabiltzea: testu baten gaia identifikatzea; alde aurreko ezagutzak erabiltzea; esanahiak testuinguruaren arabera eta ikusizko elementuen bitartez inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz.
<ul style="list-style-type: none"> Idazketa prozesuaren hiru faseak aplikatzea egiten dituen testu arau-tuetan. Ezagutzea idatzizko ezaugarri eta konbentzio batzuk eta haiek ahozko hizkuntzarenetatik nola bereizten diren. Idatzizko adierazpena garatzea, esaldi eta paragrafo errazak osatuz edo aldatuz. Testu laburrak egitea modu oso kontrolatuan, kohesioa lortzeko oinarriko elementuekin eta komunikatzeko asmo desberdinekin. Ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia aitortzea. Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> Idazketa prozesuaren hiru faseak aplikatzea. Aurkeztutako eredu-tan aldaketak egiten jakitea. Idatzizko komunikazioetan hizkuntza formala eta ez-formala bereizten dituzten formula batzuk ezagutzea eta erabiltzen hastea. Ereduetatik abiatuta idatzizko testu bat egitea, antolaketa, paragrafoen araberrako egiturari eta zirriborroen berrikuspenari erreparatuz. Idatzizko adierazpena garatzea, esaldi eta paragrafo errazak aldatuz edo zabalduz. Testu mota desberdinak idaztea, modu erdi kontrolatuan eta kohesioaren oinarriko elementuak erabiliz. Atzerriko hizkuntzako hitzuneekin komunikazio pertsonala izatea gutun bidez eta posta elektronikoa erabiliz. Ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia baloratzea. Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskribapenak. Narrazio testuak. Elkarrizketak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Publizitate testuak. Argudiozko testuak. Narrazio testuak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten edukia identifikatzea, hitzezko eta hitzez beste-ko elementuen laguntzarekin. • Testuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon; jatorrizko testuak edo erdi jatorrizkoak izanen dira, interes orokorreko eguneroko gaiei buruzkoak eta curriculumeke beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak. • Ikasleen intereseko gaiekin loturiko testuak autonomiaz irakurtzea; ikasleen gaitasunaren arabera testuak izanen dira. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, informazioa lortze aldera, lanak banaka nahiz taldeka egiteko. • Irakurketarako estrategia desberdinak erabiltzea; esate baterako, testuinguruaz, ikusizko elementuez, hiztegiez baliatzea ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten gaia identifikatzea, berarekin daukan testuinguruaren laguntzarekin. • Mezuaren igoerleak daukan asmoa identifikatzea. • Testu mota desberdinak modu orokorrean eta berariazkoan ulertzea, testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egon, interes orokorrekoak nahiz curriculumeke beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak izan. • Ikasleen intereseko gaiekin loturiko testu luzeagoak autonomiaz irakurtzea. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, berariazko lanak egiteko informazioa lortze aldera. • Irakurketarako estrategiez baliatzea.
<ul style="list-style-type: none"> • Idazketa prozesua aplikatzea, gutxienez ere zirriborro bat eginez. • Testu erraz eta egituratuak gidapean egitea, ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko kohesio elementu batzuk erabiliz. • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa gero eta autonomia handiagoaz erabiltzea. • Atzerriko hizkuntzako hitzuneekin komunikazio pertsonala izatea gutun bidez, posta elektronikoa erabiliz eta abar. • Ortografia eta puntuazio-markak zaintzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Idazketa prozesuaren plangintza egitea: ideiak sortu eta antolatu. Zirriborroak egin. Zuzentasuna zaindu. • Era askotako testu egituratuaren produkzio librean hastea, testuinguruaren arabera lexiko egokiarekin eta ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko behar diren kohesio elementuak erabiliz. • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa autonomia handi samarrarekin erabiltzea. • Atzerriko hizkuntzako hitzuneekin komunikazio pertsonala izatea gutun bidez, posta elektronikoa erabiliz eta abar. • Ortografia eta puntuazio-markak zaintzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kazetaritzakoak (erreportajea, elkarrizketa ...). • Azalpen testuak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inprimakia. • Posta elektronikoa, gutunak. • Argudiozko testuak (ikuspuntua eta kontraargudiatzea).

DBH1	DBH2
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. • Testu mota identifikatzea. • Testuaren atalen arteko erlazioak ezagutzea. • Izenordaina eta haren erreferenteak elkarrekin lotzen jakitea. Hitz berrien esanahia deduzitzen jakitea testuinguruaren arabera edo ezagutzen diren beste hizkuntza batzuen antzekotasunen arabera. 	<p>Estrategiak eta trebetasunak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. • Diskurtsoan maizen erabiltzen diren juntagailuek, adberbiozko adierazpideek eta abarrek ezartzen dituzten erlazio logikoak bereiztea. (antolatzaileak, lokailuak). • Testu baten atal desberdinen funtzioa edo helburua ezagutzeko gai izatea. • Testu baten irudikapen grafiko justifikatua egiten jakitea. Testu hori nola sinbolizatu eta irudikatu, eta zergatik.
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu bat berridaztea jarraibide batzuen arabera (narratzailea aldatzea; 1. pertsonatik 3. pertsonara aldatzea; maskulinoetik femenino-ra; luzera...). • Testuak zuzendu eta hobetzea (ortografia, komunztadura, ideien ordena eta abar). • Testua objektibotasunez baloratzea eta hura zuzentzea; irakaslearen laguntzarekin hura hobetzeko balizko moduak aurkitzea. • Gutunei erantzutea jasotako gutun bati egokituz (tonua, informazioa eta abar). 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu bat berridaztea jarraibide batzuen arabera (narratzailea aldatzea; 1. pertsonatik 3. pertsonara aldatzea; maskulinoetik femenino-ra; luzera ...). • Testuak zuzendu eta hobetzea (ortografia, komunztadura, ideien ordena eta abar). • Istorio, elkarrizketa, deskribapen eta abarren bertsioren arteko desberdintasunak aztertzea. Baloratzea zein diren hobeak, horri buruzko arrazoiak ematea ... • Publizitate hizkuntzaren oinarriko elementuak ezagutu eta erabiltzea: zirrara egitea, konbentzitzea, laburtasuna ...

DBH3	DBH4
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatu dagoen, harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren ... <ul style="list-style-type: none"> – Hitzen funtzio sintaktikoa analizatzen jakitea. – Testu baten atal desberdinen funtzioa edo helburua ezagutzeko gai izatea, eta testu desordenatu bat ordenatzeko. 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. • Bi testu labur (gutunak, iragarkiak ...) konparatzen jakitea, haien informazioa ebaluatzeko eta abar; beste testu motaren batean irakurritako informazioa eraldatzen jakitea, desberdintasunak eta antzekotasunak ezagutzuz, eta abar. • Hitzen funtzio sintaktikoa, osagaiak (hizkiak), morfologia eta abar analizatzen jakitea. • Hitz berrien esanahia deduzitzea, hitzak osatzeko arauak aplikatzea, maizen erabiltzen diren hizkiak. • Egileak bere asmoak eta ikuspuntuak (erregistroaren erabilera, enfasia, errepikapenak, hiztegia eta abar) islatzeko erabiltzen dituen prozedurak ezagutu eta identifikatzea.
<p>Idatzizko adierazpena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu argiak idaztea, xehetasunekin, eta kohesio handiagoarekin, informazioa iturri desberdinetatik hartuz; esate baterako. • Deskribapen errazak eta xehetasunak dituztenak eguneroko gaiei buruz; bizipenak kontatzea, sentimenduak eta erreakzioak ere azalduz. Kronologikoki antolaturiko istorio edo kontaera bat narratzea. • Testua objektibotasunez baloratzea eta hura zuzentzea; haren forma eta edukia hobetzeko balizko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informazioaren progresioa kontrolatzen du; testuaren markatzaileak zuzentasunez erabiltzen ahalegintzen da. • Antolaketa eraginkorra eta ordenatuena bilatzen du. • Elementu zentralak azpimarratzen ditu: hitzez nahiz grafikoki. • Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Argudiozko testu baten oinarriko elementuak ezagutu eta erabiltzea, ikuspuntu jakin baten aldeko edo aurkako arrazoiak emanez.

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntza ikasgelan edo beste kulturetako pertsonekin komunikatzeko tresna gisa aintzat hartzea eta baloratzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako eguneroko bizitzako ohiturak eta ezaugarriak identifikatzea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak erabiltzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako ezaugarri historiko eta geografiko batzuk ezagutzeko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntza nazioartean komunikatzeko tresna bat dela ezagutu eta baloratzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako eguneroko bizitzako ohiturak eta ezaugarriak identifikatzea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak zabaltzea. • Era askotako informazio kulturalak, historikoak, geografikoak edo literarioak, ezagutzeko interesa. • Beste kultura batzuetako pertsonetako harremanak dakarren aberastasun pertsonala baloratzea. • Atzerriko hizkuntzako hiztunetako errespetua, estereotipoak gaindituta. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak hasteko interesa: gutun arruntak, posta elektronikoa, txatak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Baloratzea atzerriko hizkuntza jatorri desberdinetako beste pertsona batzuekin komunikatzeko bide bat dela. • Ikasten den hizkuntza duen gizarteko eta norberaren gizarteko ohitura, arau, jarrera eta baloreen arteko desberdintasun aipagarrienak identifikatzea eta haiekiko errespetua izatea. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea (kortesia, adostasuna, desadostasuna ...). • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultur elementu aipagarrienak: literatura, artea, musika, zinema ... • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak hasteko interesa: gutun arruntak, posta elektronikoa, txatak ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntzak nazioarteko harremanetan duen garrantzia baloratzea. • Ikasten den hizkuntza duen gizartearen ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak identifikatzea eta norberarenez besteko patroikulturalak errespetatzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultur elementu aipagarrienak: literatura, artea, musika, zinema ... • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak hasteko interesa: gutun arruntak, posta elektronikoa, txatak, forumak. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea: kortesia, adostasuna, desadostasuna ... • Beste kultura batzuetako pertsonetikiko harremanak dakarren aberastasun pertsonala baloratzea.

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<p>Hizkuntzaren eta gramatikaren funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agurrak. Nork bere burua aurkeztea, izena galdetzea eta erantzutea. Gauzez eta pertsonenez galdetzea. Izenordain pertsonalak: <i>ich</i> eta <i>du</i>. Galderazko adberbioa: <i>wie</i>. Izenordain galdetzaileak: <i>wer</i>, <i>was</i>. Sein aditza: indikatiboaren orainaldia. Aditz erregularrak: indikatiboaren orainaldia (singularren 1. eta 2. pertsonak). Baiezko perpausak. Galderazko perpausak. • Aurkezpenak egitea. Informazioak galdetzea eta ematea: jatorria, helbidea, adina, zaletasunak. Sing-ekin sorturiko izenordain pertsonalak. Haben aditza: indikatiboaren orainaldia. <i>Mögen</i> aditza: indikatiboaren orainaldia, sing. Galderazko perpausak: <i>wo</i>, <i>woher</i>, <i>wie</i>. <i>Aus</i>, <i>in</i> preposizioen erabilera. Perpausaren elementuen ordena. Zerbaki kardinalak: 1etik 20ra. • Ikasgelan komunikatzea. Gauzak izendatzea eta identifikatzea. Hitzak letraka esatea. Alderdi pertsonalez galdetzea eta erantzutea. Informazio bat baieztatzea eta ezeztatzea. Izenen generoak: artikulua (<i>der</i>, <i>das</i>, <i>die</i>; <i>ein</i>, <i>eine</i>). Izenen plurala. Alfabetoa. Adjektiboaren erabilera predikatiboa. Ezezkoa: <i>nein</i>, <i>kein</i>, <i>nicht</i>. Galderazko perpausak eta <i>ja</i> <i>nein</i> erabiliz erantzutea. • Informazioak galdetzea eta ematea: telefono zenbakia, helbide osoa, adina, ordua (modu ofizialean eta arruntean), ikasgelako ordutegia. Zerbaki kardinalak: 20tik 100era. Ordinalak: 1.tik 10.era. Izenen pluraleko formak. <i>Wie viel?</i> adberbioa. Aditz erregularrak: indikatiboaren orainaldia. Izenordain pertsonalak: plurala. <i>Zuerst</i> eta <i>dann</i> adberbioak. Perpausaren elementuen ordena. 	<p>Hizkuntzaren eta gramatikaren funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jendeari buruz galdetzea eta iritziak ematea. Pertsonak deskribatzea: izaerari buruzko datuak eta iritziak. Lehenespena adieraztea. Adjektiboaren erabilera predikatiboa. Adjektiboaren atributu-erabilerari buruzko sarrera. Berdintasuneko konparazioa (<i>wie</i>, <i>so ... wie</i>). Adjektiboaren mailaketa (<i>besser ... als</i>). Indikatiboaren orainaldia: <i>sein</i>, <i>haben</i>, <i>mögen</i> eta <i>können</i> aditzena; aditz erregularrena eta irregularrena; aditz bereizgarriena. <i>Welch-</i> mugagabea. Maiztasuna adierazteko adberbioak. Artikuluen nominatiboaren eta akusatiboaren formak. Perpausaren elementuen ordena. • Ahaidetasuna adieraztea. Edukitza adieraztea. Erreguak eta agintek adieraztea. Lekuzko adberbioak. Determinatzaile posesiboak. Determinatzaile posesiboen nominatiboaren eta akusatiboaren formak. Aginteraren formak. • Zorionak ematea, hitzordu bat adostea. Data esatea. Honakoak adieraztea: borondatea, desioa, nahitaezkotasuna, ahal izatea, ezin izatea, baimena ematea, lehenespena eta errefusa. <i>Wollen</i>, <i>können</i>, <i>dürfen</i> eta <i>müssen</i> aditzen indikatiboaren orainaldia. Ordinalak: 10.etik 30.enera. Adberbioa: <i>gern</i> - <i>lieber</i> - <i>am liebsten</i>; <i>nicht so gern</i>. Perpausaren elementuen ordena. • Eguneroko jardueri buruz galdetzea eta informazioa ematea; ekintza bat denboran kokatzea (zein egunetan, egunaren zein unetan, urteko zein hilabete edo urtarotan); ekintzak lehenaldian kokatzea. Sein eta haben aditzen <i>präteritum-a</i>. Denborazko preposizioak. Zerbakiaren eta urteen arteko desberdintasunak.

DBH3	DBH4
<p>Hizkuntzaren eta gramatikaren funtzioak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beste pertsona batzuekin harremanetan hasia. Pertsona baten ezaugarriak deskribatzea. Atsegina edo desatsegina adieraztea. Laguntza eskaintzea eta eskatzea. Konplimendu bat egitea. Artikuluaren, determinatzaile posesiboen, izenordain pertsonalen eta <i>wem</i> izenordain galdetzailearen datiboa. Datiboa eskatzen duten aditzak: <i>gefallen, helfen</i>. Mendeko perpausak: <i>Dass</i> duten mendeko perpausak. Adjektibo predikatiboak. Mendeko perpausaren elementuen ordena. • Informazioa galdetzea eta ematea: lekuak kokatzea (eraikinak, kaleak). Leku batera nola iritsi galdetzea eta azaltzea. Bidaian plangintza egitea; lehentasunei eta arrazoiei buruz informazioa ematea. Non adierazteko leku-osagarria. <i>wo</i>? Norantz adierazteko leku-osagarria. <i>wohin</i>? Lekuzko preposizioak. <i>Sein</i> eta <i>haben</i> aditzen <i>Präteritum</i>-a. Aginteraren formak: <i>Sie / du</i>. Zenbaki ordinalak. • Orainaldiko eta lehenaldiko egitateak narratzea eta transmitzea. Eguneroko bizitzako egitateei buruz galdetzea eta informazioa ematea. Perfekt: aditzen erabilera: <i>haben</i> eta <i>sein</i> + Partizip II. Aditz modalen <i>Präteritum</i>-a. Denbora osagarriak. Testu-antolatzaileak. Perpausaren elementuen ordena. • Gai bati buruzko iritziak adieraztea. Konparazioak adieraztea. Aldeko edo kontrako argudioak ematea. Jarrera moralak adieraztea: barkamena eskatzea, damua adieraztea, barkatzea. Adjektiboaren mailaketa: positiboa, konparatiboa eta superlatiboa. Forma erregularrak <i>Aber</i> duten perpaus adbertsatiboak. Denbora osagarriak. Perpausaren elementuen ordena. 	<p>Hizkuntzaren eta gramatikaren funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jantziari buruzko iritziak galdetzea eta adieraztea. Pertsona baten kanpoko itxura deskribatzea. Konparatzea. Artikuluaren eta adjektiboaren deklinabidea: nominatiboa eta akusatiboa. Akusatiboa eskatzen duten aditzak. Datiboa eskatzen duten aditzak: <i>gefallen, gehören, passen</i>. • Elikagaiengatik eta edariengatik atsegina edo desatsegina adieraztea. Haren ezaugarriak deskribatzea. Akusatiboa eta datiboa eskatzen duten aditzak: <i>geben, leihen, erzählen, bringen, erklären</i>. Datiboa eskatzen duten preposizioak. <i>sehr</i> + adjektiboa; <i>zu</i> + adjektiboa. Determinatzaile posesiboa (pertsona guztiak): datiboa. Osagarria datiboan. Osagarria akusatiboan. Osagarrien ordena. • Aldartea adieraztea. Argudioa ematea. Beste batzuei buruzko epaiak ematea eta gainerakoen iritziaren aurrean erreakzionatzea. Baldintza bat adieraztea. Gaitzespen bat egitea eta barkamena eskatzea. Gatatza bati konponbidea ematea. Aditz modalen jokoak: orainaldia eta <i>Präteritum</i>-a. <i>Wenn</i> duten baldintzazko mendeko perpausak. <i>Dann</i> adberbioa. Elementuen ordena perpaus nagusian eta mendeko perpausaren. • Nahitaezkotasuna adieraztea. Aholkuak ematea. Pertsonak deskribatzea. Lehenespena adieraztea. Konparatzea. <i>Sollen</i> moduzko aditza. Agintera. Adjektiboaren mailaketa eta haren deklinabidea. Datiboa eskatzen duten preposizioak. Artikuluaren, izenordainaren eta determinatzaile posesiboen datibo formak.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Edukitzea adieraztea. Agindua eta erregua adieraztea. Afektua edo errefusa adieraztea. <i>Haben</i> aditza: indikatiboaren orainaldia. Agintera: lagunarteko formak eta kortesiazko formak. Determinatzaile posesiboak: Singularren 1. eta 2. pertsonak. Osagarri zuzena duten aditzak: akusatibo kasua. Aditz irregularrak: Indikatiboaren orainaldia (bokal aldaketa). Adjektibo predikatiboa. • Hitzordu bat adostea, gonbit egitea, eskaintza edo gonbit bat onartzea eta ez onartzea. Ezintasuna adieraztea. Atsegintasuna eta desatsegintasuna adieraztea. Ekintza bat denboran kokatzea. Denborazko osagarria (<i>prep. an, in, um</i>). Lekua adierazteko osagarriak, "norantz" (<i>prep. in, ins</i>). <i>Können</i> aditza: indikatiboaren orainaldia. Aditz bereizgarriak: indikatiboaren orainaldia. Perpauaren elementuen ordena: denbora eta lekua adierazteko osagarriak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gauzen eta pertsonen kokalekua adieraztea eta haietaz galdetzea. Lekua adierazteko preposizioak datiboarekin. <i>Stehen, liegen, hänge, sitzen</i> aditzak. Artikuluaren eta determinatzaile posesiboaren datiboa. Lekuzko adberbioak. • Informazioak galdetzea eta ematea ondokoei buruz: aisialdiko jarduerak, kokapena eta helbidea. Garraibidea adieraztea. Proposamen bat egitea eta proposamen bati ezezkia ematea. <i>Wollen</i> aditzaren orainaldiko jokoak. <i>"Möchte"</i> formaren jokoak. Artikuluaren eta determinatzaile posesiboaren akusatiboa. Preposizioen erabilera: <i>nach</i> eta <i>mit</i>; <i>in, an</i> akusatiboarekin. Aditzak: <i>fahren, gehen, laufen, fliegen</i>. Perpauaren elementuen ordena. • Lanbidea adieraztea. Ekintza bihurkariak adieraztea. Pertsonak deskribatzea Lanbideen femeninoak egitea. Izenordain bihurkaria. Izenordain pertsonalaren akusatiboaren formak. • Kopuruak adieraztea eta ordena ezartzea. Erostea, prezioez eta produktuez galdetzea. Kardinalak eta ordinalak. Neurri unitateak. • Jarraibideak ematea eta eskatzea. Barkamena eskatzea, laguntza eskatzea eta eskaintzea. Kortesiazko agintera erabiltzea. Kortesiazko formak erabiltzea. Erabilera modala: <i>können</i> eta <i>möchten</i>.
<p>Lexikoa</p> <p>Nazioarteko hitzak. Herrialde eta hirien izenak. Eskola: jarduerak, eskolako materiala, irakasgaiak. Denboraren banaketa: ordua, asteke egunak eta egunaren zatiak. Aisia eta zaletasunak. Jokoak eta kirolak. Animalia batzuk; koloreak. Kardinalak eta ordinalak.</p>	<p>Lexikoa</p> <p>Ahaide hurbilak. Pertsonen nolakotasunei buruzko adjektiboak. Zaletasunak eta eguneroko jarduerak. Lanbideak. Denboraren banaketa: hilabeteak, urtaroak. Erosketak: elikagaiak eta edariak. Garraibideak. Hiria. Erakundeak. Eraikinak. Aisialdiko lekuak; kirola. Animaliak.</p>

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Aisialdiko jardueri buruz informazioa ematea. Gauzak eta pertsonak konparatzea. <ul style="list-style-type: none"> • Adjektiboaren mailaketa: forma erregularrak eta irregularrak. • Perpausetan haiek erabiltzea. • Galderazko eta ezezko esaldiak; <i>ja, nein, doch</i>-ekin erantzutea. • Zerbaiten kausa adieraztea. <ul style="list-style-type: none"> • Aldarteari eta osasunari buruzko komunikazioak ezartzea eta adieraztea. Aldeko eta kontrako argudioak ematea. • Kausazko mendeko perpausak: <i>weil</i>. • <i>Denn</i> juntagailua. • Osagarria akusatiboan duten aditzak. • Perpausaren elementuen ordena. • Beste pertsona batek esandakoa transmititzea. <ul style="list-style-type: none"> • Zuzeneko estiloa (<i>dass-Sätze</i>). • Perpausaren elementuen ordena. • Desioa, nahitaezkotasuna, borondatea eta gaitasuna adieraztea. Zerbait egiteko baimena eskatzea eta ematea. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wollen, können, dürfen</i> eta <i>müssen</i> moduzko aditzen indikatiboko orainaldiaren eta <i>präteritum</i>-aren jokia. • Moduzko adberbioak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lehenaldian gertaturiko egitatea narratzea, orainaldiarekin lotutakoa nahiz loturarik gabea. <ul style="list-style-type: none"> Aditz erregularren eta irregularren <i>perfekt</i>-aren eta <i>präteritum</i>-aren jokia. Aditz elkartu bereizgarriak eta bereiztezinak. Denborazko adberbioak eta preposizioak. Denborazko mendeko perpausak (<i>als, wenn</i>). Perpausaren elementuen ordena. • Pertsonak eta gauzak espazioan kokatzea. Gauzak eta pertsonak kalifikatzea. <ul style="list-style-type: none"> Datiboko eta akusatiboko preposizioak. Izenordain erlatiboak. Erlatibozko perpausak. Perpausaren elementuen ordena. • Kausa eta ondorioa adieraztea. Gai bati buruzko iritziak adieraztea. Desenkusatzea eta barkamena eskatzea. <ul style="list-style-type: none"> <i>Weil</i> eta <i>denn</i> kausazko juntagailuak. <i>Deshalb</i> adberbioa. Osagarri preposizionala duten aditzak. <i>Wofür</i> adberbio preposizionala. Perpausaren elementuen ordena. • Beste batzuen ezaugarriak ematea. Eguraldia deskribatzea. Ekintza inpertsonalak adieraztea. Norberaren bizipenak kontatzea. Beste batek galdetutakoa esatea. <ul style="list-style-type: none"> <i>Es</i> eta <i>man</i> izenordainak. Aditz inpertsonalak. <i>Alle, viele, manche</i> eta <i>niemand</i> mugagabeak. Zehar galderak.
<p>Lexikoa</p> <p>Hiriak eta herrialdeak: alderdi geografikoak.</p> <p>Hiria: erakundeak, eraikinak, lokalak.</p> <p>Garraiobideak.</p> <p>Pertsonen arteko harremanak.</p> <p>Lana eta aisia: eguneroko bizitzako jarduerak; kirolak eta musika.</p> <p>Osasuna eta gaixotasuna.</p> <p>Gorputzaren atalak.</p>	<p>Lexikoa</p> <p>Janzkera eta moda. Pertsonak eta gauzak deskribatzeko adjektiboak.</p> <p>Erosketak. Kontsumoko artikulua.</p> <p>Denboraren banaketa.</p> <p>Elikagaiak eta edariak. Plater tipikoak.</p> <p>Sentimenduak.</p> <p>Etxebizitza, altzariak eta lanabesak.</p> <p>Oporrak eta bidaiak.</p> <p>Telebista.</p> <p>Animaliak eta natura.</p>

DBH1	DBH2
<p>Fonetika</p> <p>Alfabetoa.</p> <p>Bokal sistemaren soinu berri batzuk: <i>ü, ö, ä</i></p> <p>Kontsonante sistemaren soinu batzuk: <i>h, ach, ich, w, sch</i>.</p> <p>Diptongoak: <i>ei, eu, äu</i>.</p> <p>Azentua: <i>Wortakzent</i></p>	<p>Fonetika</p> <p>Bokal luzeak: <i>aa, ee, oo, i/ie</i>, eta ondoren <i>h</i> dutenak.</p> <p>Ondoren kontsonante bikoitza duten bokal laburrak.</p> <p>Kontsonanteen sistemako soinu batzuk:</p> <p><i>z, zw, sp, st</i>.</p> <p>Azentua: <i>Satzakzent</i>.</p>

DBH3	DBH4
<p>Fonetika</p> <p>Bokal irekiak eta itxiak.</p> <p>Kontsonante sistemaren soinu batzuk: <i>ck-</i>, <i>tz-</i>, <i>ng-</i>.</p> <p>-ig bukaerak eta beste hauek: <i>b</i>, <i>d</i>, <i>g</i>.</p> <p>Hitz elkartuen azentua.</p> <p>Hitzen azentua: aurrizki bereizgarriak eta bereiztezinak.</p> <p>Intonazio motak: goranzkoa, beheranzkoa, lineala.</p>	<p>Fonetika</p> <p>Ondoren -ss o -β duten bokal laburrak eta luzeak.</p> <p><i>s / β / ss</i> -ren ebakera.</p> <p><i>r</i>-ren ebakera.</p> <p>Kontsonante multzoak: <i>pf</i>, <i>kv</i>, <i>ks</i>, <i>ts</i>.</p> <p>Intonazioa: perpaus sinpleak eta elkartuak.</p> <p>Intonazioaren eta edukiaren arteko lotura.</p>

Trebetasunak eta estrategiak

- Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauetarako buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea.
 - a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak.
 - b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea.
 - c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoaren eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar.
- Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea.
- Eskolako hiztegiak ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia...) eta araudiari buruzkoak.
- Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar.

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko oinarriko estrategiak aplikatzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak progresiboki erabiltzea; esate baterako, hitzegiak, kontsulta liburuak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta gidatua. • Ahozko eta idatzizko produkzioak autoebaluatzeko eta autozuzentzeko estrategiak ikasten hastea. • Akatsa ikasteko prozesuaren zati baten gisara onartzea eta hura gainditzeko jarrera positiboa izatea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak erabiltzea: hitzegiak, kontsulta liburuak, liburu-tegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta. • Ebaluazio partekatuko jardueretan eta norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta ahozko eta idatzizko produkzioen autozuzentzeko estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisia eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginenez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeke eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo baliabide digital eta informatikoak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisia eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginenez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeke eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

Ebaluazio erizpideak

1. multzoa. Entzutea eta ulertzea

DBH1	DBH2
<p>1. Mintzakide baten edo komunikabideen eskutik heldu diren gai ezagunei buruzko ahozko mezuen ideia orokorra eta informazio berariazkoak ulertzea.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai ezagunei buruzko aurkezpen laburretan eta elkarrizketetan ideia nagusia eta xehetasun berariazkoak ulertzeko. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra ulertzeko.</p>	<p>1. Comprender la idea general e informaciones específicas de mensajes orales emitidos por un interlocutor, o procedentes de distintos medios de comunicación, sobre temas conocidos.</p> <p>Este criterio evalúa la capacidad para comprender la idea general y detalles específicos de exposiciones breves y conversaciones sobre temas familiares. Asimismo se pretende medir la capacidad para comprender la idea general de textos orales procedentes de los medios de comunicación con pronunciación estándar.</p>

Bloque 1. Hitz egitea eta hizketan aritzea

DBH1	DBH2
<p>2. Orainaldiko, lehenaldiko eta geroaldiko ohiko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazioetan gero eta autonomia handiagoaz parte hartzea, komunikazioa lortzeko egitura errazak, gizarte harremanetarako adierazpide ohikoenak eta ebakera egokia erabiliko dira.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek norainoko gaitasuna duten ulermena eta adierazpena integratzea eskatzen duten egoera interaktiboetan jarduteko. Elkarrizketak bi motatako egoeretan gertatuko dira: ikasgelako ohikoak (informazioa eta argibideak eskatzea, baimena eskatzea, lan taldean jardutea eta abar) eta irakasleak sorturikoak (jokoak, simulazioak, rol jokoak, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berrien bidezko komunikazioa eta abar). Mezuak oraindik ere zalantziatiak izan daitezke, eta litekeena da akats morfosintaktikoak eta lexiko urria edukitzea, baina mezuak beti ulergarria izan beharko du.</p>	<p>2. Participar con progresiva autonomía en conversaciones y simulaciones relativas a situaciones habituales y referidas al presente, al pasado y al futuro, empleando estructuras sencillas, las expresiones más usuales de relación social, y una pronunciación adecuada para lograr la comunicación.</p> <p>Con este criterio se evalúa la capacidad para desenvolverse en situaciones interactivas que suponen la integración de la comprensión y de la expresión. Las conversaciones se darán en situaciones de dos tipos: las habituales de clase (pedir información y aclaración, pedir permiso, trabajar en grupo, etc.) y las creadas por el profesor (juegos, simulaciones, juegos de rol, comunicación a través de las nuevas TIC, etc.). Los mensajes pueden ser todavía titubeantes y contener errores morfosintácticos y léxico reducido siempre que el mensaje sea comprensible.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>1. Gai zehatz eta ezagunei buruzko ahozko testuetan eta ikus-entzunezko hedabideek argitasunez emititutako mezu errazetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun muntadun batzuk ulertzea.</p> <p>Irizpide honek neurtuko du ikasleek zein gaitasun duten jarraibideak jarraitzeko, deiak, elkarrizketak edo aurkezpen laburrak, aurrez aurrekoak, ulertzeko; betiere, gai ezagunei buruzkoak izanen dira: aisia eta denbora libre, preferentziak, bizipen pertsonalak, ikasgelaren antolaketa eta hizlariaren asmoa identifikatzen dutenak. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra eta informazio zehatzak ulertzeko.</p>	<p>1. Gai zehatz eta ezagunei buruzko ahozko testuetan eta ikus-entzunezko hedabideek argitasunez emititutako mezu errazetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun muntadun batzuk ulertzea.</p> <p>Irizpide honek neurtuko du ikasleek zein gaitasun duten jarraibideak jarraitzeko, deiak, elkarrizketak edo aurkezpen laburrak, aurrez aurrekoak, ulertzeko; betiere, gai ezagunei buruzkoak izanen dira: aisia eta denbora libre, preferentziak, bizipen pertsonalak, ikasgelaren antolaketa eta hizlariaren asmoa identifikatzen dutenak. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra eta informazio zehatzak ulertzeko.</p>

DBH3	DBH4
<p>2. Era askotako komunikazio asmoak dituzten ohiko edo interes pertsonaleko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazio laburretan parte hartzea, hizketaldiaren konbentzio propioak erabiliz eta elkarrekin-tzan zehar sorturiko zailtasunak ebazteko behar diren estrategiez baliatuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten hizketaldietan jarduteko, betiere ulertzeko eta ulertua izateko estrategia ego-kiak erabiliz, horrela gustuak, beharizanak edo sentimenduak adierazteko, informazioa emateko edo hartzeko, iritziak emateko eta bizipe-nak kontatzeko.</p> <p>Hizketaldietan zuzeneko erlazioa gertatuko da ikasgelako ohiko mintzakideekin, edo bestela aurrean atzerriko ikasleak dituztela ongi dakiten jatorrizko hiztunekin.</p> <p>Litekeena da komunikazioko elkartrukeetan oker batzuk gertatzea, baina oker horiek ez dute komunikazioa oztopatuko.</p>	<p>2. Era askotako komunikazio asmoak dituzten ohiko edo interes pertsonaleko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazio laburretan parte hartzea, hizketaldiaren konbentzio propioak erabiliz eta elkarrekin-tzan zehar sorturiko zailtasunak ebazteko behar diren estrategiez baliatuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten hizketaldietan jarduteko, betiere ulertzeko eta ulertua izateko estrategia ego-kiak erabiliz, horrela gustuak, beharizanak edo sentimenduak adierazteko, informazioa emateko edo hartzeko, iritziak emateko eta bizipe-nak kontatzeko.</p> <p>Hizketaldietan zuzeneko erlazioa gertatuko da ikasgelako ohiko mintzakideekin, edo bestela aurrean atzerriko ikasleak dituztela ongi dakiten jatorrizko hiztunekin.</p> <p>Litekeena da komunikazioko elkartrukeetan oker batzuk gertatzea, baina oker horiek ez dute komunikazioa oztopatuko.</p>

Oharrak

2. multzoa. Irakurtzea

DBH1	DBH2
<p>3. Ideia orokorra ezagutzea eta informazio berariazkoa ateratzea, ikusizko baliabideen laguntzarekin, gai ugariri buruzko eta adinaren arabera egokitutako idatzizko testuetatik; eta curriculumeko arlo batzuekin lotutako testuetatik.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek zenbateko gaitasuna duten era askotako testuak ulertzeko: jarraibideak, gutunak, deskribapen eta narrazio laburrak, mezuak, galdetegiak eta abar, irakurketarako oinarritzko estrategiak aplikatuz; esate baterako, esanahiak testuinguruaren edo ikusizko elementuen arabera inferitzea edo ezagutzen diren hizkuntzeekin alderatzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, testuak irakurtzeko gaitasuna; testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egoten ahal dira, eta luze samarrak izanzen dira, eta ikasteko edo irakurketarekin gozatzeko irakurriko ditu ikasleak, hiztegiaren laguntza erabiliz, behar badiu. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurritako testuak ulertzen diren, aurretik isilik irakurrita.</p>	<p>3. Idatzizko testuetatik informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea; jatorrizko testuak nahiz egokituak izanen dira, luzera desberdinetakoak, eta adinaren arabera egokituak. Testuak ulertu direla propio prestatutako lan baten bidez erakutsiko da.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten pertsonen arteko testu idatziak ulertzeko; esate baterako, gutunak, iragarkiak, era askotako liburuxkak, narrazioak, gazteentzako aldizkarietako artikulak, web orriak, abestien letrak eta abar. Irakurketarako estrategiak aplikatuko dira: esate baterako, esanahiak testuingurutik inferitzea, hitzak osatzeko arauak erabiltzea edo ezagutzen dituen hizkuntzetako edo curriculumeko beste arlo batzuetako ezagutzak transferitzea. Halaber, irizpide honekin testu luze samarrak, paperean nahiz euskarri digitalean, irakurtzeko gaitasuna ebaluatuko da, betiere hiztegiara modu espontaneoan joz argudioaren bat ulertzea zail gertatzen denean, gako hitzen bat ezagutzen ez delako, eta testu horiek ulertzen direla erakutsiz lan linguistikoen eta ez-linguistikoen bitartez eta testuak ozenki irakurriz.</p>

2. multzoa. idaztea

DBH1	DBH2
<p>4. Testu laburrak idaztea, egitura, funtzio eta lexiko egokiak erabiliz, bai eta kohesioaren oinarritzko elementuetako batzuk ere; eredueta-rik abiatuko da ikaslea, eta ortografiaren eta puntuazioaren oinarritzko arauak errespetatuko ditu.</p> <p>Irizpide honekin oharrak, deskribapenak, gutun arruntak edo elektronikokoak eta mezuak oinarritzko moduan bada ere idazteko gaitasuna ebaluatu nahi da. Testuetan, maiz erabiltzen diren hitzak jasoko dira, perpaus bakunek eta oinarritzko lokailuek osaturiko egitura elkartuak. Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere baloratuko da, paperean nahiz euskarri digitalean.</p>	<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, egitura eta lokailu errazak eta lexiko egokia erabiliz, formaren alderdiak zainduz eta ortografiaren eta puntuazioaren funtsezko arauak errespetatuz, irakurleak testuak uler ditzan eta onartzeko moduko zuzentasuna izan dezaten.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek, eredueta-rik abiatuta, gauzak idatziz adierazteko duten gaitasuna, paperean nahiz euskarri digitalean irakurlearendako ulergarriak izan daitezten: gertaerei eta eguneroko eta ohiko jardueri buruzko deskribapenak, bizipen pertsonalei buruzko narrazioak, planak eta proiektuak, gutunak, postalak eta formularioak.</p> <p>Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere baloratuko da, paperean nahiz euskarri digitalean.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetao informazio orokorra eta datu garrantzitsu guztiak ulertzea, egitateak eta iritziak ezagutuz eta egilearen komunikazioa asmoa identifikatuz, kasua bada.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai orokorre buruzko edo curriculumeko beste arlo batzuekin lotutako idatzizko testuak ulertzeko (narrazioak, deskribapenak, argudiozko testuak), irakurketarako ezagutzen dituen estrategiak eta beste berri batzuk erabiliz; esate baterako, gaia identifikatzea elementu testualen eta paratustualen bitartez.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten zabalera desberdineko liburuak, albisteak, jarraibideak, azalpenak eta abar irakurtzeko hainbat euskarritan eta xede desberdinekin: berariazko lan bat egiteko informazioa bildu edo komunikatzea, beste arlo batzuetako edukiak ikastea edo besterik gabe gozatzeko edo entretenitzeko. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek, ikasleak ulertzen duen.</p>	<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetao informazio orokorra eta datu garrantzitsu guztiak ulertzea, egitateak eta iritziak ezagutuz eta egilearen komunikazioa asmoa identifikatuz, kasua bada.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai orokorre buruzko edo curriculumeko beste arlo batzuekin lotutako idatzizko testuak ulertzeko (narrazioak, deskribapenak, argudiozko testuak), irakurketarako ezagutzen dituen estrategiak eta beste berri batzuk erabiliz; esate baterako, gaia identifikatzea elementu testualen eta paratustualen bitartez.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten zabalera desberdineko liburuak, albisteak, jarraibideak, azalpenak eta abar irakurtzeko hainbat euskarritan eta xede desberdinekin: berariazko lan bat egiteko informazioa bildu edo komunikatzea, beste arlo batzuetako edukiak ikastea edo besterik gabe gozatzeko edo entretenitzeko. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek, ikasleak ulertzen duen.</p>

DBH3	DBH4
<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; ikasleak zirriborroak egiten eta berrikusten eta erregistro egokia hautatzen hasiko dira. Testuek sintaxi soil eta ulerterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>	<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; ikasleak zirriborroak egiten eta berrikusten eta erregistro egokia hautatzen hasiko dira. Testuek sintaxi soil eta ulerterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>

Oharrak

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia (L2)

DBH1	DBH2
<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako elementu kultural edo geografiko batzuk identifikatzea, eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleek atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako testuinguru soziokultural eta geografikoko ezaugarri garrantzitsuenetako batzuk ezagutzen dituzten, eta interesgarri zaizkien eta aintzat hartzen dituzten beraienaz besteko kultur ohi-turak, eta errespetuzko jarrera duten beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko.</p>	<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi sozial, kultural, historiko, geografiko edo literario batzuk identifikatu eta haien adibideak ematea, eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatzen du ikasleek atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako gizartearen, kulturaren, historiaren, geografiaren eta literaturaren ezaugarri garrantzitsuenak eta bereizgarrienak ezagutzen dituzten. Halaber, ebaluatuko da ikasleek errespetua erakusten duten beste herri batzuen balore eta jokabideekiko, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<p>6. Atzerriko hizkuntzaren kodearen alderdi formal batzuen ezagutza erabiltzea (morfologia, sintaxia eta fonologia) komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren produkzioetan, eta gainerakoien produkzioak hobeki ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleak gai diren sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak aplikatzeko, hizkuntzaren soinu, erritmo, intonazio eta antolaketa alderdiak erabiliz jarduera desberdinetan, eta gogoeta egiteko beren produkzioak eta gainerakoien produkzioak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharraz.</p>	<p>6. Atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerakoien produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteek ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharri buruz gogoeta egiteko.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi kultural garrantzitsuenak identifikatzea, ikasten den hizkuntzaren gizar-teak dauzkan ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak seinalatzea, eta norberarenaz besteko patroi kulturalak positiboki baloratzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gai ote diren ahozko eta idatzizko testuetan identifikatzeko atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultura orokorraren ezaugarri aipagarri eta bereizgarriak, haiek modu argi eta errazean deskribatzeko gauza diren, eta beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko errespetua erakusten duten, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>	<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi kultural garrantzitsuenak identifikatzea, ikasten den hizkuntzaren gizar-teak dauzkan ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak seinalatzea, eta norberarenaz besteko patroi kulturalak positiboki baloratzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gai ote diren ahozko eta idatzizko testuetan identifikatzeko atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultura orokorraren ezaugarri aipagarri eta bereizgarriak, haiek modu argi eta errazean deskribatzeko gauza diren, eta beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko errespetua erakusten duten, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>

DBH3	DBH4
<p>6. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>	<p>6. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>

<p>Oharrak</p>

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategia batzuk identifikatu eta haien adibideak jartzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ikaskuntza prozesua errazten duten oinarrizko estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzen joateko gaitasuna, gehiago eta hobeki ikasteko moduari buruzko gogoeta, akatsa barneratu eta onartzea ikasteko prozesuaren atal gisa; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko moduak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera egokia identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, gelan landutako alderdiak zabaldu edo berrikusteko eta abarretarako.</p>	<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako oinarrizko estrategia batzuk identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasteko prozesua errazten duten strategiak erabiltzen ote diren: esate baterako, beren aurrerapenak baloratzeko gaitasuna, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko modu desberdinak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, ikasgelan landutako alderdi batzuk zabaltzeko edo berrikusteko; norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta autozuzenketarako mekanismo batzuk erabiltzea.</p>
<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea mezuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikaskuntzarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak alde aurretik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira, eta ereduekin eginen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>	<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea testuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak lehendik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>

Oharrak